

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027-2029

Vakka-Suomen Veden johtokunta 24.09.2026 § 23
4463/02.02.00/2026

Valmistelija: Vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen toiminta rahoitetaan jäteveden käsittelystä perittävillä maksuilla, eikä liikelaitos käytä eikä edes saa käyttää verovaroja toimintaansa. Uudenkaupungin Vesi liikelaitos ja Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos ostavat jäteveden käsittelypalvelut Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta. Kaupungit vastaavat itse omista verkostoistaan ja Vakka-Suomen Vesi vastaa Uusikaupunki-Laitila siirtolinjasta.

Organisaatio

Vakka-Suomen Vedellä on kevyt organisaatio. Sillä on kolme omaa työntekijää ja lisäksi se ostaa palveluita Uudenkaupungin Vedeltä. Vuonna 2027 Vakka-Suomen Vedeltä laskutetaan 15 % liikelaitosjohtajan ja vesihuollon sihteerin työajasta sekä 30 % käyttöinsinöörin työajasta.

Tulot

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolla käsiteltävän jäteveden määräksi on arvioitu 2.610.000 m³ vuosina 2027-2029. Laitilan osuus on tästä 630.000 m³ ja Uudenkaupungin Veden osuus (sisältää Kustavin ja Pyhärannan jätevedet) on 1.980.000 m³. Lisäksi puhdistamolla käsitellään pieniä määriä sinne autolla tuotuja lietteitä, yhteensä n. 5.000 – 6.000 m³ vuodessa.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon laajennus vuosina 2018-2019 lisäsi liikelaitoksen lainamäärää merkittävästi ja tämä aiheuttaa yhdessä korkoriskin kanssa hinnan korotuspaineita. Nyt korot ovat tasaantuneet, lainamäärä on merkittävästi pienentynyt eikä poikkeuksellinen inflaatiokaan aiheuta merkittäviä lisäkustannuksia.

Hinnanmuutoksista päätetään vuosittain talousarvion yhteydessä ja toisaalta maksuja voidaan muuttaa aikaisemminkin, mikäli investointi- ja muut kustannukset ylittävät/alittavat ennakoarviot. Jäteveden hintaan on viimeksi tehty muutoksia vuosina 2015, 2023 ja 2024. Vuoden 2026 alusta siirryttiin aiheuttamisperusteiseen

hinnoitteluun, joka ottaa huomioon määrän lisäksi myös jäteveden siirron ja jäteveden laadun.

Suunnitellulla hintatasolla ja arvioiduilla jätevesimäärillä liikevaihdoksi muodostuu 2.600.000 euroa.

Kulut

Vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa aineiden ja tarvikkeiden ostoihin on varattu 636.888 euroa, palvelujen ostoihin 839.931 euroa ja henkilöstökuluihin 253.402 euroa vuodessa. Kustannukset ovat nousseet edellisen talousarvion tasosta 3,3 %. Tämä johtuu mm. sovituista palkkaratkaisuista ja inflaation aiheuttamasta kustannustason noususta. Lisäksi talousarviossa on varauduttu siihen, että jätevedenpuhdistamolle palkataan oma käyttöinsinööri vuoden 2027 aikana.

Koska liikelaitos on tehnyt investointinsa velkarahalla, sen taloutta rasittavat isot pääomakulut. Vuonna 2027 lainanlyhennykset ovat yhteensä 613.292 euroa ja korkokulut ovat noin 39.527 euroa. Pääomakulut ovat 25,1 % liikevaihdosta. Lisäksi peruspääomasta maksettava korvaus on arviolta noin 61.276 euroa.

Tilikauden liikeylijäämä on 102.889 euroa ja tilikauden 2027 varsinainen ylijäämä talousarviossa on 11.261 euroa.

Investoinnit

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon vanha osa vaatii investointeja laadukkaan toiminnan ylläpitämiseksi. Vuoden 2027 tärkeimmät investoinnit ovat siirtoviemärilinjän saneerauksia Vironkallionmäessä ja Pietolassa. Häpönniemen jätevedenpuhdistamon prosessiin tehdään myös pienempiä investointeja, mutta v. 2027 suunniteltu uusi lietesilo siirtyy eteenpäin verkostosaneerausten vuoksi.

Uutta ympäristölupaa on haettu maaliskuussa 2018 ja lupapäätös saatiin lokakuussa 2021. Luvasta on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen ja Vaasan hallinto-oikeus antoi asiasta päätöksen 6.10.2023 (päätös 1245/2023). Lupapäätöksessä hylättiin vaatimus purkuputken rakentamisesta, mutta merkittävänä vaatimuksena on selvityksen tekeminen jätevesien jälkikäsittelyn ja hygienisoinnin tarpeesta. Selvitys oli tehtävä 30.6.2025 mennessä ja siihen toimitettiin vielä täydennyksiä myöhemmin. Annettava päätös saattaa aiheuttaa merkittäviä lisäinvestointitarpeita tulevaisuudessa. Selvitys on toimitettu annetussa määräajassa ja Lupa- ja

valvontavirasto (aiemmin Etelä-Suomen aluehallintovirasto) on ottanut asian jo käsiteltäväksi.

Vakka-Suomen Veden investoinnit ovat esityksen mukaan 1.010.000 euroa vuonna 2027. Jätevedenpuhdistamon laajennusinvestointi on saatu valmiiksi, mutta edelleen puhdistamon vanha osa ja Laitilan siirtolinja vaatii investointeja laadukkaan toiminnan takaamiseksi. Tilannetta tarkennetaan tulevilla talousarvioissa. Investointeja rahoitetaan kassavaroin ja vain erityisessä tarpeessa lainarahoituksella.

Lainat

Liikelaitos lyhentää lainoja huomattavasti ja siksi toiminnan pääomakustannukset ovatkin suuret suhteessa liikevaihtoon. Vuonna 2027 lainaa lyhennetään 613.292 euroa ja korkokulut ovat 39.527 euroa. Pääomakulut liikevaihdosta ovat siis 25,1 %. Vuonna 2027 on varauduttu nostamaan uutta lainaa investointitarpeisiin 1.000.000 euroa. Lainakanta vuoden 2027 lopussa on 2.397.605 euroa, mikäli miljoonan euron laina on nostettu täysimääräisenä. Lisää lainaa investointeihin on varauduttu nostamaan myös vuonna 2028.

Yleinen talouden tilanne

Liikelaitoksen talous on tiukentunut jo puhdistamoinvestoinnin takia ja sen kannattavuus ja maksuvalmius on heikentynyt ja rahavarat pienentyneet. Korot ovat nousseet ja lisäksi maailmantilanne aiheuttaa epävarmuutta energian ja kemikaalien saatavuuteen ja hintoihin.

Hinnanmuutoksista päätetään vuosittain talousarvion yhteydessä ja toisaalta maksuja voidaan muuttaa aikaisemminkin, mikäli investointi- ja muut kustannukset ylittävät/alittavat ennakoarvot. Tällä hetkellä ei ole suunniteltu varsinaista hintojen korotusta, mutta hintojen laskemiseen sovelletaan aiheuttamisperusteista laskentaa.

Mikäli kaikki puhdistamolle suurinta kuormitusta aiheuttavat teollisuusyritykset allekirjoittavat teollisuusjätevesisopimuksen ja vastaavat jatkossa jätevesikustannuksistaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti, niin tällöin hinnankorotuspaineet ovat huomattavasti pienemmät.

Tällä hetkellä Uudessakaupungissa kaikki suurimmat yritykset ovat allekirjoittaneet teollisuusjätevesisopimuksen ja allekirjoitettuja teollisuusjätevesisopimuksia on yhteensä 13 kappaletta ja

neuvotteluja käydään edelleen myös muiden yritysten kanssa. Muissa Häpönniemen jätevedenpuhdistamon viemärintialueen kunnissa on yhteensä viisi teollisuusjätevesisopimusta (Laitila 3 kpl ja Kustavi 2 kpl).

Peruspääoman koron maksu on alkanut vuonna 2014. Päätöksen mukaan peruspääomalle maksetaan 12 kuukauden euriboria vastaava korko. Korot ovat vuosia olleet alhaalla, ja jopa negatiivisia, joten peruspääomalle ei ole maksettu korkoa vuosina 2014-2021. Nyt korkotason noustua maksettavan koron on arvioitu olevan noin 61.276 euroa vuodessa 3 % mukaan.

Investointien toteutumistaso vaikuttaa merkittävästi sekä kassavaroihin että lainatarpeisiin. Lainaa joudutaan nostamaan, mikäli investoinnit toteutuvat suunnitellun mukaisesti tai vähän vajaastikin.

Toiminnalliset tavoitteet

Vakka-Suomen Veden talousarvioesityksessä on vuodelle 2027 kolme painopiste aluetta; ympäristön suojelu, asiakassopimusten hallinta ja tasapainoinen talous.

Keskeisiä tavoitteita ovat:

- ympäristön suojelu
- selvillä olo viemärintialueen teollisuuslaitosten kuormituksesta
- pitkällä aikavälillä liikelaitoksen tuloilla katetaan kaikki kulut

Esittelijä: Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtaja Kim Westerholm

Päätösehdotus: Johtokunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2029 ja lähettää sen edelleen osaltaan kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.
